

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 42.

V Ljubljani, v torek 22. februvarija 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 21. februvarija.

Nova odpoved.

V današnji seji bil je poslanec dr. Stingel, bivši ud nemškega kluba, izročil samosvojen predlog, da naj se Galicija iz skupine v državnem zboru zastopanih dežel izloči. Ali preden se je ta predlog razglasil, se je dr. Stingel zopet premislil, ter je svoj predlog in z njim vred tudi samega sebe umaknil in v zbornici spisal pismo do predsedništva, v katerem naznanja, da se poslanstvu odpove. Dozdaj so toraj trije udje nekdanjega nemškega kluba, namreč Bareuther, Foregger in Stingel odložili svoje mandate.

Gledé Foreggerja nahajamo danes v „Son- und Montagzeitung“ neko iz „Wochenschrift“ ponatisnjeno pripovedko, ki v čuden svet postavlja dosedanjega Celjskega poslanca. Neki židovski plemenitaž imel je na vse strani že toliko dolgov, da mu je žugala rubežen njegovega premakljivega imetja, konj, kočij, hišnega orodja in celó srebrnine njegove. Mislil je sim ter tje, kako bi s prepisom na koga družega to svoje imetje otel svojim upnikom. Ali bil je previsok, da bi v tako umazano in po kazenskem zakoniku kaznjivo početje zapletal koga svojih sorodnikov, in tudi sorodniki njegovi so bili previsoki, da bi se bili osebno v tako reč spuščali. Toda buča zvita vé v vsaki zadregi pomagati; in med dunajskimi odvetniki se takih zvitih buč ne manjka. Sorodovincem omenjenega plemenitaža se eden takih odvetnikov (se vé, da za dobro plačo) ponudi, da bode kot njihov pooblaščenec dotično reč srečno rešil. Dajo mu toraj svoje pooblastilo, plemenitaž sam pa dá tudi svoje pooblastilo nekemu drugemu odvetniku. Ta dva se med seboj dogovorita in pogodita, da plemenitaž vse svoje premakljivo blago za 20.000 gold. proda in v last prepusti svojim bratom, in da to kupčijo med seboj izvršita omenjena pooblaščenca prodajalca in kupčevalca. Ko je prišlo do sodnijske rubežni, so se upniki obrisali, ker njih dolžnik ni imel ničesar več, kar bi mu bili mogli

zarubiti. Odvetnik, v čigar bistri glavi se je bilo vse to skuhalo, pa je bil dr. Foregger! (Pravo — zastopnik pravice!? Vredn.)

Bolniške blagajnice.

Ko so bile razdelene peticije, prišla je na vrsto obravnava o bolniških blagajnicah, s katerimi se je državni zbor pečal že v petih sejah, pa vendar do danes še prvih treh paragrafov ni bil rešil. Danes je govoril o § 3 poslanec Kaizl, ter je nasvetoval, da bodo deželni zakoni določevali način, po katerem se bode imelo skrbeti za zbolele kmečke delavce. Poročevalec manjšine pa je predlagal, da naj se bode to določilo s posebnim državnim zakonom, češ, da po ustavi deželnim zborom ne gré taka pravica, kakor jim jo hoče podeliti Kaizlov predlog, in da bi bilo zaradi tega za njegov sprejem potrebnih dveh tretjin glasov. Toda poročevalec je dokazoval, da tega ni treba in pri glasovanju je bil sprejet Kaizlov predlog. Ob polu treh je predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za četrtek 24. t. m.

Tržaški Slovenci koroškim svojim bratom!

Kviško, bratje, duše mile!
S slovom, z djanjem vsi za dom!
— — — — —
Narod naj v zavestji vstaja,
Iz pretežkih hudih sanj.

(Pesem koroških Slovencev.)

Zgodí se véasih v topli pomladi, da kar čez noč pribrije mrzel sever in na zemljo pade pogubonosna slana ter v hipu zamori nežne hčerke probujene matere narave. S solznim očesom zrè skrbni vrtnar kako žalostno povešajo glavice onemogle cvetke na nadobudnem vrtu.

Enako vrtnarju zrèčemu na požgane cvetke, bilo nam je pri srei prečítavšim tužni dopis iz tužnega Korotana v „Slovencu“ štev. 38. Koroški Slovenci udajajo se na milost in nemilost svojim nasprotnikom, se nočejo (ali vsaj ne mislijo) v dele-

žiti državnozbornske volitve. Vest ta nas je silno poparila. Tešili smo se, da se narodne razmere po južnem Koroškem, če tudi prav počasi, vendar-le obračajo na bolje, da se narodna zavest od kraja do kraja probuja in razcveta; mislili smo, da če tudi so koroški Slovenci doslej malo prostosti vživali v razvoji narodnosti in jezika svojega, jim vendar še pogum ni upadel k bodoči borbi za svoj obstanek, ktera borba, dasi je silna, pa tem častnejša in jedino možna priversti naše brate do častne narodne zmage. Zadnji dopis nam je skoro omajal nadepolno mišljenje. Ne moremo si toraj kaj, da bi svojim rodnim bratom po veri in krvi v tem tužnem položaji ne izrekli svojih misli, ktere upamo, da prišedše od srea tudi v srea koroških Slovencev najdejo pot.

V dopisu t. l. sami spoznate, da je v volilnem okraji mnogo več Slovencev nego Nemcev. Pomislite, da imajo Nemci že osem poslancev na Dunaji, in Vi, ki Vas je čez 128.000, še nobenega, in uprav zdaj se Vam ponuja prilika poslati tjakaj vsaj enega sina domače gore. Združite se vsi, kar Vas je rodú slovenskega, in kot en mož takoj pri prvotnih volitvah izberite značajne neomahljive rodoljube, ki bodo glasovali za kandidata, kteremu naj bo temelj programa znano naše geslo: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Izberite rodoljube, kteri ne gledajo toliko na osebo, nego na krščanska načela, kterih se kandidat obljubi držati. Vsi osebni obziri in pomisleki nehajo, kadar gre za skupni blagor. — Pasivni nikar ne bodite, pasivna politika se nam Slovincem še nikdar ni prav obnesla, najslabše pa bi se sedaj, ko nas protivniki vsaj v celoti priznavajo kot narod.

Sedaj odstopiti od kandidature — ob času boja za naroden obstoj — bi se reklo puško v očigled sovražnika zagnati v grm in — zbežati. Tega pa noben poštenjak ne stori. Bratje koroški! Ni li se nam v Ljubljani in po celem Slovenskem še pred malo leti ravno taka godila? „Le tujcem sreče svit se v Kranji žari“, pel je po pravici do pičice naš Preširen. Oholo nosil je tujec v deželi po konci

LISTEK.

Narod, množi bele liste!

Sên sanja moje srce zlat:

Bil sem v veliki, krasni dvorani, napolnjeni z bogato knjižnico. Knjiga dotika se knjige, oddelek sledi oddelku. In kako krasne so te knjige: dragoceno so vezane, z zlatom okovane, z biseri okrašene. Polno je pred njimi ljudi, ki jih ogledujejo, hvalijo. Pristopim k njim in berem knjigam naslove: zgodovina grškega naroda, rimskega itd. več vrst, vse z zadnjim zvezkom, ki nosi naslov: konec. V drugem oddelku zopet berem: Zgodovina francoskega, ruskega naroda itd., končnih zvezkov še manjka. Občudujem lepoto knjig in poslušam njih poveljevalce; vsak hvali svoje, iz njih zajema in za svoje namene porablja; odprém tudi jaz eno krasnih knjig: navdušeno govori o naroda zlati dóbi; o slavi kraljev in sreči podložnih, pripoveduje, kako slavno je njih imé med omikanim svetom... In vendar vse to me ne zadovolji: s krvjo najdem liste oškropljene, s krvjo s silo podvržene; sčeti ti se vidijo na posameznih listih; solzá, ki so jih točili zatirani. Tú

in tam nek neprijeten, plesniv duh puhti iz knjige, posebno v oddelku z naslovom: književnost, umetnost...

Omamil me je zunanji blišč; a tvarina mi povsem ni godila. — A dolgo se mi pri tem ne mudi okó; hitim dalje, iskajoč še drugih knjig. Vprašan, kaj da tako skrbno iščem, odgovorim: „Kje hranite knjigo z napisom: Zgodovina slovenskega naroda?“ In pogledali so me, bili so v zadregi; še le čez nekaj časa mi velé: Manjše, nevažne knjige so tam na koncu v kotu, knjige, ki govore o narodih, kterih zgodovina ne vpliva toliko v razvoj človeštva. — Potrle so me te besede, in hitim tja v kot, tam iščem in najdem v prahu na tleh več zvezkov; vzdignem knjižico priprosto in nepomenljivo po zunanjem, odprém in berem: Zgodovina slovenskega naroda. — Zveselim se otroku enak, da sem jo našel, a v žalosti se mi topí srce, ko pogledam borno knjižico, ko jej otresam prah, ko gledam na kraj, kjer je zapuščena in pozabljena ležala pastorka. — A zunanja priprostost me ni motila, lahko sem pozabil tujih krasno vezanih knjig, in s slastjo in zanimanjem prebiral zgodbo svojega naroda... List, govoreč o zlati dóbi slovenski, je raztrgan in zamazan, le s trudom čital

sem na tem listu imé: Samo! A bil je sam. Za tem se vrstí list za listom, a večí del so vsi listi zatemneli, celó začrneli; govore mi o trpljenji mojega naroda; glasé mi žal in ból njegovo, s krvjo so poroseni, ki so jo prelivali zatirani očetje za krst častni in svobodo zlato; od solzá so prepereli, solzá, ki so lile Slovincem na grobove njih potujčenih prednikov!

A ne le tujcev, tudi domačinov malovredne čine razlagajo mi motni listi... Berem: Izdajice slovenskega naroda; izdajice krščanske vere... Tuj jim drag je jezik in tuja nejevera se košati. — Poboji, žganjepitje, razuzdanost; medsebojni prepipi... Belih listov, ki bi govorili o sreči mojega naroda, je malo; tú in tam so raztreseni. Le nekaj jih zagledam zaporedoma si sledečih; berem: Književnost slovenska, med drugimi: družba sv. Mohorja. Le malo je na teh listih pegastih prog; beli listi preobladajo in nek poseben žar sije mi od lista, ki govori, kako blagodejno vpliva Mohorjeva družba na narod; čitam: To je narodova književnost; v dóbi, ko je druge narode prepljavljala povodenj slabih spisov, narod slovenski najde zdravega berila v Mohorjevih knjigah. Da, kdo bi se ne radoval temu najbolj belemu listu v slovenski zgod-

glavo, zasmehoval je slovensko ime, zasramoval narodne svetinje. A mi nismo mirovali. Vse nam je bilo nasprotno — liberalna takratna vlada in liberalna stranka delali ste na vse kriplje, mnogo nezavednih je spalo — spanje pasivnosti — večkrat smo podlegli, a vendar moramo danes spoznati, da je na vseh važnejših mestih ljudskega zastopa danes večina na naši strani.

Nikakor se nočemo hvalisati, kakor da je naše delo dovršeno; vemo, da nas čaka truda in potu dovolj, preden si priborimo po osnovni postavi zagotovljene pravice, povdarjati želimo ob tej priliki le to, kako je treba dela z vso silo prav takrat, ko je nasprotna moč najresnejše in najtrdnjše zvezana.

Spominjamo se, koliko se je pred leti agitiralo ob volitvah v Ljubljanski mestni zastop, — večkrat nastala je manjšina, a po vsakih volitvah bila je stranka bolj utrjena, manjšina naša neznatnejša, disciplina vzornejša. Po tem potu in izključljivo le po tem potu težavne volilne borbe, mislimo, se tudi Vam bratje v sivem Gorotanu boljša bodočnost odpira. Nikdar ne odjenjajte!

Z vso silo po postavno dovoljenih sredstvih naprej, in — zmaga bode Vaša! Ne pustite, da se Vam še dalje očita, da niti jednega zastopnika nimate Slovenci v državnem zboru, ne pustite, da Vam politično popustljivost in obupnost v oči mečejo. In naj bi tudi na volišči Vam ne bila sreča mila, zavest Vas bo vedno tolažila, da ste storili svojo dolžnost. Gotovo pa bode zavednost slovenska iz tega boja prišla bolj utrjena, ljubezen rodni Vaših bratov po drugih vojvodinah slovenskih pa se bodo ponovila in podvojila.

Prepričani smo, da Vam je v sedanjih razmerah na Koroškem težko dobiti moža, ki bi vsestranski ugajal. A vendar menimo, da ima Koroška značajnih mož, izmed katerih bo eden z ozirom na splošno korist slovenskega naroda pripravljen prevzeti kandidaturu, prepričan, da si s tem činom steče pohvalo vseh zavednih Slovencev, in da osobito na noge pomore narodni zavesti in disciplini.

In še nekaj važnega nam je na sreč. Prišel bo dan in mora priti, ko bode državna zbornica v pretres in poboljšanje vzeti morala — da omenimo samo to — nas tako v oči bodeče sedanje šolske postave. Kako se bodo katoličani takrat ozirali po značajnih katoliških možeh, ki bi krepko zastavili na pravem mestu besedo za šole na čisto verski podlagi! Vesel bode okraj takrat imajoč poslanca, ki bo kot skala trdno stal za pridobitev katoliško-narodne šole. Za oni čas, ki je morda v bližnji bodočnosti, biti moramo že danes pozorni, poslancev si zbirajmo, ki željam slovenskega naroda ne bodo nasprotni.

Sklenimo! Narodom, borečim se za svoje najdražje svetinje in za svoj naroden obstanek, prva skrb mora biti, da si volijo tudi vsled najsilnejših naporov enakomislečih mož v postavodajalne deželne in državne zbore.

Koroški Slovenci! Čas je blizu, ko boste imeli priliko pokazati pri volilni mizi svojo probujenost in vnemo za narodni svoj blagostan. Osobito duhovniki, kot prvoboritelji ljudstva s krepko rokó in zavednim umom, delujte na to, da se ob prvotnih

volitvah volijo naši možje, slovenske krvi, katoliškega prepričanja. Vsi zavedni Slovenci, združite se, pokažite, da ste zvesti sinovi katoliške cerkve, pa zvesti Slovenci!

Na delo toraj, ker resnobni so dnóvi, a delo in trud blagoslovi Vam Bog!

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. februarija.

Notranje dežele.

Na Dunaji zbral se je dné 18. t. m. **vojni zbor** ob predsedništvu presvitlega cesarja. Sošli so se: nadvojvoda Albrecht, vojni minister grof Bylandt, načelnik generalnega štaba in vsi armadni nadzorniki, ki imajo dostojanstvo višjih in najvišjih generalov. Tudi žendarski nadzornik baron Giesl je bil navzoč. Zborovanje se je pričelo ob 10. uri dopoldne in je trajalo do 2. uri popoldne. Kaj se je obravnavalo, si je lahko misliti. Armadni nadzorniki sporočali so izvestno, kako je armada te in te vrste orožja pripravljena, če bi bilo treba takoj podati se na bojno polje. Kaj se je pa sklenilo, ostalo bo izvestno tajno za nekaj časa, če ne za vedno.

Grof Szapary, bivši ogerski finančni minister, je toraj šel. Dedšino po njem je Tisza sam nastopil. Ali je kaj pridobil? O, bo že! Najprvo naj omenimo jako lepo sestavljen načrt novega posojila, o katerem se pa še ne vé, ali se bo dobilo ali ne. Dalje je dobil Tisza prazne blagajnice in pa za kakih 500 milijonov več dolgá, kakor ga je bilo ob Szapary-jevem nastopu. Tedaj so ga madjarski oficijozni pozdravili, kakor nekega odrešenika svetá, t. j. ogerskega svetá, ki bo napravil red v državnem gospodarstvu in pa denar bo v blagajnicah zaredil. Takoj, ko je nastopil, moral je na posodo poiskati, kar se mu je brez posebnih težav prav dobro posrečilo, kajti denarja je bilo obilno po celi Evropi in Madjari so imeli še dober kredit. Szapary-ja so sploh hvalili, da je izvrsten finančni minister, ki ima prav posebno izboren program. Kakošen pa je bil vendar tisti program? Tak, kakoršnjega bi bil tudi vsak drug lahko izumil, če tudi ni bil nikdar finančni minister. Program se je glasil: „Dolge delati.“ Grof Szapary se ga je tudi ves čas vestno držal. Sedem let je gospodaril in vseh sedem let dolg kopičil na dolg. Tudi pri sestavi letnih budgetov je bil Szapary mojster. Dohodke je naslikal vedno v največjih številkah, ki so se le tvegati smele, stroške je pa jako majhne nastavljal. Vsled tega je bil primanjkljaj leto za letom ob novem letu jako majhen videti, toliko večji so bili potem dodatni krediti, kateri so se Madjarom že kar vdomačili. Tako je primanjkljaj na skrivnem rasel in rasel, dokler se ni vspel do svoje sedanje višave. Vrh tega je prav pridno izdajal državno rento, za kolikor jo je ravno potreboval. Potrebovali so pa v poslednjih sedmih letih na Madjarskem strašno veliko. Na kako štedljivost živa duša ni mislila, dokler opozicija ni letos Tiszi in Szapari-ju štrene zmešala, da je ni bilo nič več moč popraviti. Resnica je pa tudi, da tega ni nikoli prejel, na kar je smel po pravici računati, da sprejme, ker davki menda niso nikjer tako neredno dohajali, bolj prav, zaostajali, kakor ravno na Ogorskem. Dalje tudi na Ogorskem ni nikdo štedil, kakor pač proti Hrvatim, v drugih rečeh so pa ogerski ministri denar le razsipali.

Brzjav nas je predvčeranjem prav na kratko podučil, da so Madjari v dolenji zbornici zahtevani

kredit za črnovojnitke soglasno brez debate privolili. Govorilo se je sicer tudi pri tej priliki veliko, toda vgovarjal ni nihče. Še celó opozicija, v imenu ktere je g. Trutia govoril, je rekla, da se je Ogerski državi pred vsem ozirati na posledice, ki se utegnejo iz jako resnobe položaja brez posebne težave izemiti. Kljub temu pa, da smo vsi za mir, toda za častni mir, ki nam nedotakljive ohrani naše koristi, kakor jih zahteva čast dežele. Grof Albert Apponyi je sebe in svojo stranko zavaroval proti misli, kakor da bi dovoljenje kredita bilo zaupljivo odobrovanje Tiszove politike, dovoli se pa ves zahtevani denar za obrambo dežele, pa tudi le za to, ne za kako klativiteško podjetje. Na to se je oglašil Tisza, oziraje se prav posebno na dve točki: na financijsko in zunanjo. Res je, pravi Tisza, da bo zahtevani kredit našo finančno revščino še zdatno pomnožil, toda tudi tukaj moramo dokazati, da nam niso nobene okoliščine tolikanj težavne, da bi se še le pomišljali, ali naj bi se tvegali žrtve, ki jih domovina od nas zahteva ali ne. Kar se pa naših zunanjih zadev tiče, si naša vlada še vedno prizadeva mir ohraniti. Če pa kljub temu kredit za črno vojsko in za brambovce zahtevamo, smo to le iz previdnosti storili, ker ne stoji nikjer pisano, da bi ne mogla vojska nastati. Kredit se ne zahteva iz vojnih namenov, temveč zato, da če nas nevarnost zadene, se ji lahko nasproti postavimo. Pri vsem tem si je smer naše zunanje politike prav tista ostala, kakor jo je minister zunanjih zadev v delegacijah naznačil, da namreč v merodajnih krogih ni nikogar, ki bi avstrijskim narodom želel boj, razven če bi šlo za obrambo lastnih koristi.

Vnanje države.

V najnovejšem času raznesla se je po vsej Evropi novica, da **Črnagora** oborožuje. Poslednja številka „Glasa Črnogorca“ vse take novice odločno zanikuje. Posebno si pa prizadeva na laž postaviti Carigrajsko novico, češ, turški zastopnik v Cetinji, Djavad paša, brzojavil je v Carigrad, da se Črnagora na hitro in odločilno borbo pripravlja, kar pa ni res. — Naj „Glas Črnogorca“ taji, kolikor hoče, tega vendar le ne more vtajiti, da se Črnagora res oborožuje. Naj se tisto godi zaradi lepšega ali zaradi kaj drugega, tega preiskavati nas ni volja, pač pa bo to morda že letošnja spomlad sama dokazala.

Do sedaj pečali smo se navadno le s politično Rusijo. Ne bo pa odveč, če se enkrat tudi na njeno literarno stran ozremo, kajti tudi ta je važna za razvoj tega ali onega naroda. 11. februarija se je, lahko rečemo, ne le literarna, temveč vsa Rusija, kar se je k razumnistvu prištevá, spominjala 50letnice smrti svojega največjega pesnika, **Aleksandra Puškina**. Puškin, ki je tudi olikanim Slovincem več ali manj znan po Koseskijevih prevodih, bil je velikan po duhu, plemenit človek in bi bil izvestno še neprecenljive zaklade na pesniškem polju Rusom zapustil, če bi ga ne bilo spravilo jedno največjih prokletstev človeškega jezika — obrekovanje in dvojoj — pod zemljo. Malovreden človek obrekoval je Puškinovo ženo, Puškin se je za njeno čast z obrekovalcem v dvojoju potegnil in — padel smrtno zadet od obrekovalčevega orožja. V svoji mladosti je bil posebno ognjevitega značaja in za vsako stvar silno občutljiv. Njegovo prvo romantično delo „**Ruslan in Ljudmila**“, bilo je povod, da je njegovo ime po celi državi zaslovelo, kjer so njegovo delo brali. Čudovita bogatija domišljije, združena s pravim narodnim humorjem v tej knjigi, opozorila je celó cara Aleksandra I. na izredno nadarjenega mladenčca. Ker se je pa le-ta po jako sarkastičnem dovtipu v gledališču zoper vlado pregrešil, pregnal ga je car iz Petrograda v južno Rusijo v Jekaterinoslav, kjer ga je dobil general Juzov pod oblast, pri katerem je moral v pisarni delati. To potovanje proti jugu je bilo za pesnika prava dobrota, kajti duša se mu je napojila z novimi, prej še nepoznanimi lepotijami narave ob Kavkazu in Krimu. Ondi je izdal več del, ki so vse kar od kraja ves ruski narod očarale. Za prozo prišel je izdajati poezijo, ki je bila tako divna, tako naravna, tako krepka, da so se pazniki po carinskih uradih Puškinovih pesmi na pamet učili. Car je skrbel po očetovski zanj tudi v policijskem oziru, ter si je dal o obnašanji „titularnega svetnika Puškina“ redno sporočati. Ker se poslednji ni mogel toliko brzdati v svojih spisih, kolikor bi bila vlada želela, ko je na mesto generala Juzova dobil prevzetni general Voroncov Puškina pod svojo oblast, ga je kmalo pregnal na lastnino njegovega očeta v grad Mihajlovskoje, kjer je moral ognjeviti Pegaz med vaškimi kljuseti životariti. General ga je mislil na ta način uničiti, pa ga je še le povzdignil, kajti v tihi selski samoti prelevil se je lahkomisljeni Puškin v resnobe in pozitivno mislečega moža, kar je do svoje smrti ostal. Leta 1826 je dobil dovoljenje od cara Nikolaja, da se je smel zopet povrniti v Moskvo in potem v Petrograd, kjer so ga na rokah nosili, ali on se tu ni mogel več z lažnjivostjo človeške družbe sprijazniti.

Iz nemške države je najzanimivejša novica ta, da so imeli včeraj **nove volitve za državni zbor**, katerih vspeh nam bo izvestno popoldne že brzojav prinesel. Ozirom se pri tej priliki na državni zbor in oglejmo si njegovo sestavo. Članov ima 397, ki se sledeče razdele: Prusov je 236, Bavarcev 48, Saksoncev 23, Virtemberžanov 17, Alzačanov-Lorencev 15, Badencev 14, Hesencev 9, Meklenburžanov

vini? Komu bi se srce ne polnilo z veseljem, ako bere, da ubogi narodič naš samo pri eni družbi izdaja za svojo književnost leto za letom do 30.000 gld.? — Kdo bi si ne želel, da bi se množili ti beli listi, da se razširi Mohorjeva družba do zadnje koče slovenske, pa tudi do prve palače naših razumnikov? — Za leto 1887 je bil še prostor prazen; število ni še naznanjeno in zaskrbi me, ali bo družba ohranila svoje število, ali se ji bo zmanjšalo, ali pa celó pomnožilo. Bliža se konec nabiranja udov za družbo; kdor še ni storil svoje narodne dolžnosti v tem oziru, naj pač zadnje dneve ne pozabi na-njo; tako sam sebi govorim . . .

Tako se radujem, tako žalujem prebirajoč liste slovenske zgodovine; ves vtopljen vanje, ne slišim, da se mi bližajo ljudje, dragocenih knjig občudovalci. „Kaj pač ima s to zaprašeno knjižico?“ se poprašujejo in zagledam jih. „Kaj iščeš v neznatni, prašni knjižici?“ me vprašajo. „Belih listov v zgodovini svojega naroda“, je moj odgovor. „Belih listov želiš? Pojdi z nami, vrzi v kot umazano knjižuro in raduj se z nami krasnim knjigam velikih narodov, tam najdeš belih, da, zlatih listov dovolj!“ — In vzeti mi hočejo knjižico ter vreči jo v kot na tla. — Tedaj pa vskipí v meni kri,

pogledam jih in krčevito stisnem knjižico. „Pustite mi jo, imejte svoje“ — in pritisknem jo na srce, in zdelo se mi je, da le tisti bi mi iztrgal knjižico iz rok, ki bi mi iztrgal srce iz oprsja in oboje vrgel v kot pozabljivosti!

Res ni zlatih listov v tej knjižici, ki bi pričali o slavi slovenskih kraljev, ni jih listov, ki bi svetu kazali imenitno plemstvo; a ne pogrešamo jih, narodnega plemstva nimamo, a Slovenec je že po rodu plemenit, ker je pobožen in delaven in privoši sosedu, kar sam rad ima . . .

Ha, ha, krohotajo se poslušalci, sanjač je, pustimo ga in odidejo. Jaz pa nehoté povzdignem glas, da zadoni po vsi dvorani:

Oj mati moja domovina —
Ker ves te svet teptá z nogami,
Jaz ljubim tem srčneje te,
Jaz ljubim tem zvesteje te,
A ljubim te s — solzami! . . .

In rad sem prepustil drugim, da so se radovali s svojimi krasnimi knjigami, meni pa je med vsemi najljubša neznatna knjižica z naslovom: **Zgodovina slovenskega naroda!** . . .

Són sanja moje srce zlat! —

Zbudim se in solzorosna so mi lica; obrišem si solze in napišem članek: **Narod, množi bele liste!**

6; najmanjše nekdanje samostojne države imajo pa po 3, po 2 ali pa tudi le po enega poslanca. Poslednji državni zbor volil se je leta 1884 in je dobila opozicija večino. Centrum je štel 101 moža, „Freisinnigovce“ stranka 68. Vladna stranka imela je le 160 mož, med katerimi je bilo pa 53 narodno-liberalcev. Čudno se bo marsikomu zdelo, da je bila opozicija v večini, kar po ustavovernih državah ni navada. Ako n. pr. v Avstriji opozicija večino zadobi, stopi ob enem tudi na krmilo in prevzame vlado. Taka navada je tudi na Angleškem in drugod po konstitucionalni Evropi, le na Nemškem ne. Ondi se Bismark ni hotel opoziciji približati, da bi si bil iz njene srede poiskal zaupnih mož, katerim bi bil izročil državno krmilo, ker bi bil moral takoj pravičen postati katolikom in Poljakom. Da mu ni bilo treba ne enega in ne drugega, pustil je, da je v državnem zboru nastala taka nepravilnost, da je bila namreč vlada v manjšini. Vsled tega se je tudi lahko zgodilo, da je Bismark s septenatom propadel, ker se mu je opozicija uprla. Za septenat glasovalo je namreč 154 poslancev, za triletno dobo pa 186. Pri vsem tem se je pa glasovanju še 28 poslancev opozicije odtegnilo. Sedaj nastane vprašanje, ali bo v bodočem zboru zopet opozicija v večini ali ne? Tega še ne vemo; a recimo dabo, kakošnja bo njegova osoda? Bismark jo je že naznanil. Razbiti hoče zopet državni zbor, kakor zvonar pokažen zvon, ter zopet nove volitve razpisati. Prav tako je zanimivo vprašanje, kaj bo s centrom, ali bo ostal, kakor trden železen obroč, ali se bo razbil in pojde na kosce? Kakor vse kaže, bo ostal še nadalje, ker mora ostati, sicer bi se za katolike na Nemškem nihče ne zme-nil, in bi jih popolnoma prezirali.

O včerajšnji Carigradski novici o nameravanem umoru Cankovega došle so bolj natančne novice. Zaroti so prišli na sled, kakor navadno po o-javi. „Moniteur Oriental“ prinesel je iz Filipopolja pismo, v katerem je med drugimi rečmi tudi to-le stalo: „Pri enem sedanjih voditeljev, Antonov mu je ime, imeli so prijatelji sedanjih vladarjev taje-n shod. Po daljših razpravah sklenili so dveh najhujših sovražnikov domovine po sili znebiti se. Mislili so Cankovega in Benderevega. Na vprašanje, kdo se oglasi prostovoljno za ta posel, dvignilo se je takoj deset odločnih mož, iz katerih so tri izžrebali, ki naj bi prevzeli nalogo zavratnih morilcev. Prvi je bil izžreban stotnik Radjev, ki je takoj rekel, da se z veseljem podvrže izročeni mu nalogi, ter je pripravljen takoj oditi v Bukarest, kjer hoče kapitana Benderevega „poiskati“. Res je odšel že drugi dan. Za potovanje dali so mu 5000 frankov. Čast, da bi Cankovega Dragana k pameti spravil, zadela je pri žrebanju stotnika Janakjevega in pa enega civilista iz Macedonije, ki se menda za Georgjevega piše. Stotnik ali kapitan Janakijev dobil je za na pot 200 funtov in je odšel z Georgjevim v Carigrad, kjer se je dne 10. t. m. dopoldne v neki kavarni prav po nepotrebnem šopiril, s čemur je pozornost policije nase obrnil, ki ga je takoj prijel.

Irski katoliški duhovščini jelo se je tudi že gnjusiti nečloveško postopanje angleških posestnikov nasproti Ircem. Za to je jela sama navduševati Parnelovec, da naj se kolikor moč upirajo, ker prej ali kasneje morajo zmagati s svojo pravično rečjo. Nadškof Walsh je rekel, da je sedanja angleška vlada najnesramnejša krivičnica, kar jih je kedaj na svetu bilo, ker Ircem ne privošči, kar jim gré po vsi pravici. Pa tudi nezmožna je tako, kakor še nobena do sedaj. Le pogledjte, pravi ravno ta nadškof, če se ktera velesila v Evropi le količkaj zmeni za njene nasvete, za njene vgovore, ali pa že celó za njene grožnje. Še mari jim ni. — Nadškof Walsh ima prav. Med velesilami v Evropi ima ravno kar Angleška v resnici najmanj kredita. Saj smo videli, kakošne skoke da je delala v bolgarski politiki. Prvi dan se je s pestjo grozila, drugi dan je opazovala, kaj bodo ljudje rekli in tretji dan vidoč, da se za njeno jezo svet ravno toliko zmeni, kakor za njeno naklonjenost, je po turški roke sklenila in rekla: Naj bo, kakor hoče. Če drugim prav, naj bo pa še meni. Le domá nad ubogimi Irce ima pogum, dokler ji ne bodo prav do dobrega zob pokazali.

Izvirni dopisi.

Iz Trsta, 20. februarija. (Umetnost. — Vreme. — Drobnoti.) V pritlični dvorani Tergesteja izpostavila sta dva umetnika, Rendić in Lonza, nekaj svojih umotvorov. Tudi jaz ogledal sem si te dni krasna dela domačih naših umetnikov. Lonza je sloveč slikar. Razstavil je veliko sliko, koja nam predstavlja „Noč in dan“. Namenjena je za prednjo sobo nekega bogatina. Predmet tej sliki vzel je iz mitologije in priznati se mora, da je izvrstno delo. Posebno pa mi je bila všeč slika z napisom: „Ave Maria“. Sredi polja stoji velik križ s sv. razpelom. Po poti prihaja najpreje kmetič s koso na rami in s klobukom v roki. Prav ta hip vabi zvon v bližnji vaški cerkvi dobre ljudi k večernemu počenjenju Marije. Za njim pri-

hajajo še drugi delavci. Solnce spušča zadnje svoje žarke po mirni naravi in vsi predmeti svetijo se v čarovnem večernem somraku. Slikar ima pred očmi nek kraj na Dolenjskem. Slika je v resnici krasna! — Tretja slika predočuje nam slovensko okoličanko Tržaško, ki nosi in ponuja cvetlične šopke na prodaj.

Rendić pokazal je zopet, kako umetno da zná rabiti umetniško dleto. Razstavil je dva kipa. Prvi je del nagrobnega spomenika za neko grofovsko obitelj v Zadru. Predstavlja nam podobo mlade žene, ki drži v rokah pisalo. Obraz njen je klasično miren. Nehoté te spominja na neumrljive umotvore starogrške. Zdi se človeku, kakor da je živa, tako natančno izražene so črtice na tem lepem obrazu.

Še bolj pa mi je dopal angelj, kateri drži v naročji speče dete. Človek se ne more nagledati popolnosti in natančnosti, s katero je to delo izdelano. Prsi malega otroka so toliko naravno izdolbene, da se zdi, kakor da diha mali angelček. Vsaj pa je tudi lahko brez vsake skrbi zaspal v varnem naročji svojega angelja varuha. Že sem šel proti izhodu, a moral sem se vrniti, da sem še jedenkrat pogledal spečega otroka, iz kojega odséva nežna nedolžnost.

Poleg tega je hrvatski umetnik Rendić izpostavil na ogled sliko velicega spomenika, katerega sedaj dela za mecena naših umetnikov, za gospoda Kalistra. Veliki ta spomenik bo gotovo med najlepšimi na pokopališču sv. Ane. Ljudstvo prav pridno zahaja v izložbo, kar je temveč hvale vredno, ker sta velikodušna umetnika Lonza in Rendić celó vstopnino namenila obnemoglemu umetniku na korist.

Nekaj dni sem imamo v Trstu mraz, kakoršnega že leta nismo občutili. Predvčeranjem kazal je — 8° R. Danes je nekoliko boljše, vendar pa je neprijetno, ker je megleno.

Ali da si je tako mrzlo, vendar tukajšnji laški listi kažejo veliko razburjenost vzgrete svoje fantazije. Kar so nekaj časa sem pisarili liberalni tukajšnji listi, preseza že vse meje dostojnosti. Drug družemu očitali so najgrše pregrehe in ostudne hudobije. In taki listi pravijo in trdijo, da razširjajo „kulturo!“ Kaj spriden okus morajo imeti vredniki zloglasnih teh listov, ako mislijo, da z ostudnimi svojimi čenčami mikajo in likajo čitatelje svoje. Pisarji teh časnikov hodijo sicer v svetlih rokavicah in elegantni opravi, po delih svojih kažejo največ surovost!

Jaz mislim, da bi bil pač zadnji čas, da bi se ta grda osobna napadanja ustavila. Ni dolgo, kar se je oženil neki dr. Liebmann. Postal je katoličan in vzel lepo gospico H. v zakon. To je porabila „Alabarda“ in napisala v podobi alegorije celo to ženitev na toliko žaljiv način, da se je moralo vsakemu gnjusiti, ki je šušmad čital. Vidi se, da tem ljudem ni sveta ne vera, ne najvažnije družinske razmere. Kam pridemo?! Dragoslav.

Od Mure, 19. febr. (Raznoterosti od to in unstran Mure.) Ostra zima me po sili zadržuje v sobi in zato imam spet časa, da Vam nekaj poročam od te in nekaj od une strani Mure. V letošnji zimi je bil danes gotovo najmrzlejši dan, pravijo, da je toplomer kazal 19° pod ničlo, vendar se tolažimo, da ta zima škode ni naredila, ker je k sreči še velik sneg in suho vreme.

Počasi, kakor letošnji sneg, gine nam tudi nada, da dobimo kedaj železnico tostran Mure, kajti nekoliko verjetna govorica se je raznesla, da name-rava društvo južne železnice Radgonsko progo na pritisk nekterih madjarskih magnatov nadaljevati po Prekmurskem proti Murski Soboti. Nagibi za to so bolj političnega značaja, nego gospodarskega, kar ni prav, vendar kaj na to Madjari porajta, saj večinoma tako delajo, in zato je sicer rodovitna in lepa ogerska dežela v gospodarskem oziru že skoro celo na kantu.

Množina po Ogorskem naseljenih židov — okoli 553.000 — tudi slabo vpliva na gospodarske in socialne razmere, ktere bodo tudi skoraj tako neznosne, da bodo še le židi smeli rabiti znani izrek: „Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita.“ (Zunaj Ogorske se ne dá živeti, ali če se dá, pa ne tako dobro.)

Za socialne razmere na Ogorskem je tudi velika nesreča, da v večidel katoliški Ogorski imajo največjo oblast v svojih rokah kalvinci; tudi minister uka in bogočastja je njihove vere, katoličani pa so brez voditeljev in na vlado nimajo skoro nikakega vpliva.

Politični voditelji ogorski poznajo samo Madjare („tót nem ember“ — Nemec ni človek), zato še slišati nočejo o kakšnih pravicah nemadjarskih plemen

pod ogersko krono bivajočih. O tem bi znali posebno mnogo povedati naši ubogi sosedi Prekmurci. Ti pohlevni, pridni in pobožni Slovenci so čisto v oblasti madjarskega šovinizma, ki tako daleč sega, da se vsakdo razkriči za panslavista, kdor mu ni dovoljno orodje, sicer pa, ako le slučajno nemadjarsko ime nosi, je tako dolgo sumljiv, dokler si imena ne pomadjarji. V prekmurskih šolah je vse madjarsko in učitelji imajo nalog, prekmurskim otrokom vcepljati ne le madjarski jezik, ampak tudi madjarskega duha. Komur se to najbolj posreči, dobi darilo, kakor nekdanj pri nas za ponemčevanje. Duhovniki so skoro edini, ki še vsaj večinoma govorijo in čutijo z zapuščenimi prekmurskimi Slovenci po njihovi šegi, pa še to morajo skoro skrivaj delati, sicer se zaznam-ljajo kot nevarne državni koristi.

Iz tega se vidi, da na vseh straneh brezozirni sosedi pritiskajo na naš ubogi narod, kakor v Istri Lahi, po Koroškem in Štajarskem pa Nemci, tako po Prekmurskem Madjari. Tužna Istra! Tužna Koroška! pa tužna tudi Prekmurska stran!

Domače novice.

(V „Katoliški družbi“) je tudi jutri, ob sredah navadni govor in želéti, da se družniki resno vdeležujejo.

(V stolni cerkvi) bode nemške postne pridige imel letos preč. p. K. Heidrih in to o petkih ob šestih zvečer in o nedeljah ob poldesetih pred veliko mašo.

(V družbo sv. Mohora) vplačevanje za tekoče leto pohaja, ker se z mesecem marcem udnina pošlje v Celovec. Kteri še niso plačali, naj se podvizajo, in to pri poverjeniku preč. gosp. kan. Klunu za Ljubljano in okolico.

(G. deželni predsednik) baron Winkler vrnil se je danes z Dunaja v Ljubljano.

(Predsednik kranjske trgovinske in obrtniške zbornice) ostal je še nadalje, oziroma je bil zopet voljen g. Kušar. Gosp. J. N. Horak se je gledé velike svoje starosti podpredsedništvu odpovedal in se je na njegovo mesto volil g. M. Pakič.

(Prečast. g. proštu Vac. Štulen) na Višehradu je nekoliko odleglo; morda za nekaj časa še okrevá. Bog daj!

(V ljudskih mestnih šolah) — deških in dekliških — so praznovali pustni ponedeljek in torek, v srednjih pa le pustni torek popoldne. To je nekaj ostankov iz poganstva. Bolj pametno bi bilo, da imajo vse šole enake ali istodobne počitnice, in vsem rodbinam bolj vgodno. Tako je nemilo tudi starišem, kateri imajo deco svojo v raznih šolah, da eni praznujejo v sredo in soboto popoldne, eni pa v četrtek celi dan! Zakaj ne bi se to vravnalo po modri previdnosti z ozirom na kraj, čas in narod, v katerem živimo!

(Uradniško.) G. Josip Kobal, c. kr. carinski asistent, postal je oficijal. — Finančne straže nad-paznik, g. Henrik Drasal, imenovan je pa za c. kr. carinskega asistenta v Ljubljani.

(Predpustne norčije) so na pustni torek od leta do leta slabije in očitvidno pešajo. Od nekdanje elegance teh veliko-mestnih iger sedaj niti duha ni več. Dolga vrsta voz, ki je današnji dan pred nekaj leti okoli „Zvezde“ krožila, je zginila, na njenem mestu vlačijo se — barabe. Vse — znamenje časa.

(Idrijski mesarji in krčmarji) imeli bodo v četrtek dné 24. t. m. svojo običajno veselico, ktero nameravajo letošnje leto, kakor se sliši, nekoliko bolj po novi šegi vrezati, to je, s plesom napraviti! — Upati je, da v Idriji vendar nismo še toliko napredovali, da bi se v postnem času plesalo. Žalostno je že dovolj, da se je pretečeno nedeljo popoldan med službo božjo v neki krčmi brezozirno plesalo. — Kakor vidite, Idrijei nismo tako tumpasti, da bi za novošegni napredek ne bili vneti!

(Zmrznil je) dné 19. t. m. posestnik Lorenc Prepadnik iz Levč na poti proti domu. Pravijo, da se ga je preveč napil in je vsled tega obležal.

(Hudo zimo) občutijo tudi po Notranjskem. Dné 19. februvarja imeli so v Logateci ob 7. uri zjutraj — 26° C. mraza.

(Nova knjiga.) „Morphologie des Görzer Mittelkarst-dialektes.“ Mit besonderer Berücksichtigung der Betonungsverhältnisse. Von Dr. Karl Strekelj. Wien 1887, 122 str. v 8.° — Zadnja leta začeli so strokovnjaki pridno raziskavati posa-

mezna narečja slovenskega jezika. Prvi je na tem polji začel delovati goriškim Slovincem dobro znani ruski profesor I. A. Baudoin de Courtenay, ki je pred leti v knjigi „Opyt fonetiki rez'janskih govor“ opisal rezijansčino, v knjigi „Očety... o ranjatijach“ po jazykověděniju“ itd. pa bohinjsko-posavski govor. L. 1884 je priobčil v Jagičevem Arhivu, zv. VII. razpravo o cerkljanskem narečju (Der Dialekt von Cirkno) po podatkih in zapiskih nekaterih Cerkljanov, tedaj gimnazijcev. Taka raziskavanja narečij niso prazna slama, nego hranijo marsiktero zlato zrno v sebi; iz njih namreč seznamo ne samo izgovarjanje, naglašanje in sestavo kakega jezika, ampak dobimo tudi neznane besede in izraze. Nam Slovincem je posebno treba gledati na posamezna narečja, ker kakor znano, nam jezik ni še utrjen in določen gledé poedinih oblik, najmanj pa gledé naglasa. Znana je o naglasu teorija Skrabčeva in Valjavčeva, proti kateri je dr. K. Strekelj, ocenjuje Šumanovo slovnico v „Zvonu“ 1885, postavil svojo teorijo. Ali nobena teh teorij ni še splošno sprejeta. Treba bo še nadalje pridno in vestno zapisovati izrek in naglašanje v posameznih krajih slovenskih. V tem obziru bode gotovo po godu vsakemu slov. filologu zgoraj navedena razprava našega mladega učenjaka in rojaka, ki je bila že lani v „Sitzungsberichte d. phil.-hist. Classe d. k. Akademie. v. Wissenschaften CXIII. Bd. I.“ priobčena, sedaj pa v posebni knjigi ponatisnena. Pisatelj razpravlja v nji kraško narečje, ki se govori okolo Komna in Gorjanskega (rojstnega kraja pisateljevega) in katero radi lege v sredini goriškega Krasa predstavlja celo kraško narečje na Goriškem. Pri zaznamovanju fonetike, kateri je ob enem pridružil tudi naglas, se pisatelj poslužuje posebnih črk, kakeršne so dandanes pri filologih sploh v navadi. H koncu omenimo, da knjigo odlikuje lepa razvrstitev in pa oni jasni, jedrnati zlog, ki nam veje le iz Miklošičevih knjig. Vidi se, da je pisatelj pridno hodil k Miklošiču v šolo. Čujemo, da misli g. pisatelj tudi cerkljansko narečje, ki je v vsakem obziru zelo zanimivo, natančneje opisati na podlagi Baudouinovih preiskav, ter popraviti in dopolniti.

„Soča.“
(Telegraf okoli zemlje.) Kmaló bodo okoli in okoli zemlje železni obroči — brzojavni. Kakor poroča „Lumière électrique“ in brzojavka iz Nove Zelandije Londonskim „Times“, ustanovila se je družba „Pacific-Cable-Co.“ v namen, da zveže brzojavno San Francisco v severnej Ameriki z Avstralijo. Tiho morje je dosedaj edina praznota v brzojavnem omrežju. Kedar bo dovršen velikansk načrt te družbe — in dovršen bo, kajti Amerikanci so vstrajni! — potem bo vsa zemlja prevlečena z brzojavno žico, kakor loučen pisker. Okoli in okoli zemlje bo švigala bliskohitra elektrika, dekla človeškega uma. Sedaj morajo Amerikanci brzojaviti v Avstralijo čez Evropo, Afriko in Azijo, nasprotno pa Avstralci, ter jih stane ena sama beseda od 7 do 14 gold. in več.

(Popravek.) V podlistku „Slovenca“ 1. febr. tek. l. štev. 25 se je vrnila neka pomota, katero blagovolite popraviti. Kot slepar označeni Ben Agič, recte Arnuš, bivši bogoslovec v Gradci in začasni ljubljenelec gospoda Š. v Z. ni bil rojen pri sv. Andraži v Slov. goricah, ampak njegova mati je iz Ljutomerske fare kot viničarka prišla v župnijo sv. Tomaža, ter je ondi nezakonsko porodila sinka, kateri je v mladosti obiskoval ljudsko šolo na Runeči (Rūnči) v Velikonedeljski fari. Potem pa je dijačil v Varaždinu, kjer je bil — zadušen, ter se za nekoliko časa zgubil, dokler se ni lansko leto na obzorji sleparjev pokazal kot nenavaden meteor, ki pa ni dolgo „svetil“ na vtemnenje svojega rojstnega kraja in svojih rojakov sploh, ki na vzgoji in drugih slaboglasnih lastnostih niso nič krivi. (To se umé samo ob sebi, kakor tudi, da župnija nič zato ne more, če je ta ali oni ptiček — slepar — bil tam ravno rojen. Zato smo izpustili, kar sledi, ker dopisovalec vendar ne more imeti nikakega vzroka, da bi bil pomoto navlaš in vedeče poročal. Vred.)

Telegrami.

Berolin, 22. febr. Dosedaj je objavljenih 71 volitev, med temi bo potreba 21 izvolitev vnovič; 4 so voljeni za centum, 20 narodno-liberalcev 5 socialistov, 2 državne stranke, 4 konservativci, 1 Welf, 1 Freisinniger, 12 Alzaških, ki so vladi nasprotni. Novi cerkveni predlog dovoljuje notranjo napravo duhovnih

seminarij, ter spreminja ob jako bistvenih priznavanjih postav o predizobražbi in umeščevanju duhovnikov, kakor tudi dovoljuje deloma naselovanje redovnikov in še marsikaj drugega.

Berolin, 21. febr. Volitve so se pričele ob 9. dopoldne. Na cesti ni nič izrednega opaziti. Le pred zbirališčem socialistov naltavajo se gručice, ker je veliko delavcev in malih obrtnikov praznik napovedalo.

London, 21. febr. Večina jutranjih listov prinesla je uvodne članke o nemških volitvah in se vsi v tem vjemajo, da vladi zmago želó.

Umrli so:

19. febr. Jožef Koderman, delavec, 27 let, Špitalske ulice št. 5, vsled zadušenja. — Marija Slovša, mesarica, 65 let, Poljanska cesta št. 60, Carcinoma tose. — Jožef Schott, pisarjev sin, 10 mes., Florijanske ulice št. 24, božjast. — Alojzij Marinka, sin postrežnika, 1 leto in 9 mes., Kladezne ulice št. 3, škrlatica. — Marija Habjan, soproga železniškega čuvara, 60 let, Nove ulice št. 5, oslabljenje moči.

II. Izkaz.

Za Erjavčev spomenik in ustanovo došli so goriškemu odboru še naslednji doneski:

Ivan Slokar, vikar v Banjšicah	2 gl.	— kr.
Frane Kodrič, kaplan v Črničah	5	—
Matiija Knez, župnik v Trbiži	2	—
Janez Boštjančič, v Rabelnu	2	—
Janez Potočnik, na Pontablu	2	—
Luka Selnik, župnik v Ovčji vasi	2	—
Fil. Lobe, župnik v Naborjetu	2	—
S. Rutar, profesor v Spljetu	5	—
Frane Hmelak, trgovec v Lokavcu	10	—
V. Kumar, učitelj v Gorici	5	—
Na goriški pošti nabranih	2	50
S. Gregorčič v Logu	2	—
Rodoljub v Lahih	4	—
Josip Ivančič, profesor v Gorici	5	—
J. Jan, dekan v Dolini	5	—
Nemanič v Ročini	1	—
Dr. J. pl. Premerstein v Tolminu	5	—
V Renčah nabranih po nadčitelju Bajcu	5	50
Iz Postojne	29	—
M. Č. v Desklah	2	—
Ant. Bratina v Doberdolu	2	—
Ign. Gruntar, notar v Logatecu	10	—
V Cerknem nabranih	16	—
Anton Koblar, kaplan v Mengši	1	—
Fr. Hafner, ravnatelj v Gorici	5	—
Ivan Gerbec v Gorici	2	—
Jožef Klanjšček v St. Ferjanu	1	—
F. L. v Črničah	5	—
Jožef Bajc, vodja gluhonemnice	5	—
Iz Gradišča nabranih	4	50
A. Šore v Bolci	1	—
St. Mozetič, vikar v Gorjanskem	2	—
Ljudevit Jenko v Višnji Gori	1	—
M. Cigale na Dunaji	5	—
Bralno društvo v Selu	2	—
Jakob Čebular, profesor v Gorici	5	—
Pri veselici bral. društva v Šempasu nabranih	9	—
Mala družba v Gornjem Gradu na Štajarskem	4	—
Bralno društvo v Kozani	2	—
Fr. Kranjec v Soli	1	—
Čitalnica v Kobaridu	10	—
Iv. Ličen nabral pri Rebku	6	50
Ivan Kuštrin v Kožbani	2	—
Leopold Bolko v Črničah	10	—
Fr. A. Košuta, dekan v Ločniku	2	—
Marko Vales na sv. Gori	2	—
Ambrož Poniž, nadučitelj v Rifembergu	2	—
J. Kodrič, kaplan v Kamnu	2	—
Ed. Strekelj	2	—
Andr. Ferfolja, kaplan v Kamnjah	5	—
Janez Kodre, kaplan v Oseku	5	—
Josip Ferfolja, vikar v Gabrijah	2	—
Fr. Pavletič v Gabrijah	1	—
G. Pavletič, kaplan v Kojškem	2	—
Fr. Nemec v Biljah	1	—
Ivan Kraševac v Biljah	—	50

Znesek . . . 236 gl. 50 kr.
Vsled I. izkaza . . . 423 „ 86-5 „
Skupaj . . . 660 gl. 36-5 k.

in 1 delnica čitalniška za 10 gl.

V Gorici, dné 19. febr. 1887.

Odbor.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu		
7. u. zjut.	735.52	— 6.8	sl. ssvzh.	tanjki obl.	
21. 2. u. pop.	735.17	+ 2.2	sl. ssvzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	737.07	— 4.0	sl. svzh.	„	

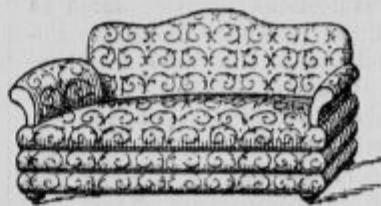
Zjutraj od 7. ure oblačno, potem jasno. Srednja temperatura — 2-9° C., za 2-5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 90 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „ 15 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	849 „ — „
Kreditne akcije	275 „ 50 „
London	128 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 11 1/2 „
Ces. cekini	6 „ 03 „
Nemške marke	62 „ 75 „

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gl.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorce blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice štev. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (7)

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(23)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

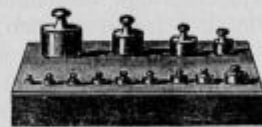
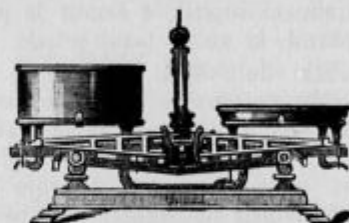
Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Najboljše decimalne in ravnotežne tehtnice

z uteži ali brez tistih

z uteži ali brez tistih

prodaja po najnižjih cenah ob poročtvu

Frane Terček,

trgovec z železjem na Valvazorjevem trgu v hiši c. k. okrajnega glavarstva. (3)

Mlad oženjen

orglar in cerkvenik,

z dobrimi spričali išče službe. — Ponudbe vredništvu „Slovenca“. (4)

Poštna zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.